కథా నిలయం
4579
శ్రీకాకుళం

పాలుపొంగే పుణ్యభూమి

"అమ్మా !"

"ఏందిరా ?" కసిరింది ఎల్లమ్మ.

ఆకలి కాగలేక ఒడిలో చిన్నోడు ఏడుస్తున్నాడు. మూన్నెళ్ళ చిన్నోడిని ఒడిలో వేసుకొని ఉయ్యాల ఊపుతూ ఊరడించాలని చాలాసేపట్నుంచి ప్రయత్నిస్తున్నది ఎల్లమ్మ. వాడి ఆకలి ఏడ్పు మాత్రం ఆగడం లేదు.

"ఏందిరా? బువ్వ దింటవా?" వెంటనే ఎల్లమ్మ లాలనగా అడిగింది.

పెద్దోడు అడ్డంగా తల తిప్పాడు వద్దన్నట్టుగా. వాడు ఆరేళ్ళవాడైనా మూడేళ్ళవాడిలా కన్పిస్తాడు. కాళ్ళు చేతులు సన్నగా వున్నాయి. వాడి పేరుగుదల అంతా వాడి పొట్ట మీదే కన్పిస్తున్నది. ఆ పొట్ట మీద ఆగలేక చిరుగుల లాగు కిందికి జారింది. పైన ఒంటిని కప్పే అంగీ ఏంలేదు.

"అమ్మా ! గణేశుడూ పాలు తాగుతుండటనే!" నెమ్మదిగా ఆగుతూ ఆగుతూ అన్నాడు.

"గణేశులను గా మొన్ననే గదరా ఉస్సేనుసాగరంలో పడేసింద్రు. మల్లెక్కడి గణేశు డురా!"

ఎల్లమ్మ చిన్నోడిని భుజం మీద వేసుకొని లేచి నిలబడింది. వాడి ఏడ్పు సాగుతూనే వుంది. వాడికి గట్టిగా ఏడ్చేశక్తి కూడా లేదు.

"వారం రోజుల్నుంచి ఆడికి పాలే సరిగ్గ లేవు. ఇగ ఏడ్సే సత్తువ ఎక్కన్నుంచి ఒస్తది" అనుకుంది ఎల్లమ్మ.

అయ్యగారి పాలెంలో వానలు లేక భూమిలో నాగలే పెట్టలేదు ఈ యేడు. వాన ల్లేక వరుసగా అది మూడో యేడు. ఈ యేడు మరీ వానచుక్క జార్చలేదు మబ్బులు. భూమి దాహంతో ఎండి పగిలిపోయింది. భూమిని నమ్ముకున్నోళ్ళకు తిండి కరువైంది. తాగడానికి నీళ్ళు కూడా కరువయ్యాయి. ఎక్కడనో పాతబావిలో నీళ్ళు పాతాళంలో వుంటే చేదిచేది పాలెంలో ఆడోళ్ళ రెక్కలు విరిగిపోయాయి.

ఒక్క గింజ విత్తనం పడని భూమివైపు చూసి పోచయ్య గుండెలదిరిపోయాయి. "ఇగ ఏడాది పొడుగునా డొక్కలు ఎండవల్సిందే" అని దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది అతనికి. తోవలో పట్నం నుంచి వచ్చిన వీరయ్య కన్పించాడు.

పట్నంలో రిక్షా తొక్కుతున్నాడట. పెండ్లాం పిల్లలను పట్నం తీసుకపోతానని వచ్చాడట.

"పట్నంలో ఎట్లున్నదే - మా అసోంటోల్లకు ఏమైన పని దొర్కుతదానే?" వీరయ్య నడిగాడు పోచయ్య.

"చేస్కునేటోల్లకు పనికేం తక్కువలేదు పట్నంల. గక్కడ ఏం లేకున్న పనికీ పైసలకూ తక్కువ లేదనుకో- మబ్బులంటుతున్న మేడలు కడ్తున్నరు. గక్కడ గంప మోసిన రోజుకు నలభై ఎక్కడికి పోవు!" చెప్తున్నాడు వీరయ్య.

"మబ్బులంటుతున్న మేడలు ! అందుకేనేమో మబ్బులు కురుస్తలేవు!" నిట్టూర్చాడు పోచయ్య.

"పనీ ! పైసలు !" ఈ రెండు రాత్రంతా పోచయ్య మెదడులో నిలిచాయి. అదే రాత్రి పోచయ్య పట్నం పోదామని నిర్ణయం చేసుకొన్నాడు.

"ఎల్లీ ! మనం పట్నం పోదాం. గక్కడ మస్తుగ పని దొర్కుతదట! పెద్దపుషాల కూడా పోయింది. ఇగ వానలు పడ్తయని నమ్మకం లేదు. గిక్కడుంటే తిండికిలేక సస్తం. గట్ల పట్నంపోయి ఇద్దరం కొన్నాల్లు పని చేస్కొని గిన్నిరాల్లు ఎన్కేసుకొని మల్ల మన ఊరుకు ఒద్దాం" అని తన నిర్ణయాన్ని భార్యకు వినిపించాడు పోచయ్య. అప్పుడు అర్ధరాత్రి దాటింది.

భర్త మాటలకు ఎల్లమ్మ భయపడ్డది.

"గంత పెద్దపట్నం! గక్కడికిపోయి దిక్కూ మొక్కూ లేకుంట ఎట్లుంటమో ఏందో" అనుకుంది. మళ్ళీ ఆలోచించింది.

కాని గిక్కడనే వుంటే తినబోతే తిండిలేక తాగబోతే నీళ్ళు లేక నిజంగనే సస్తం ! పట్నం పోయి గింత సంపాయించుకొని మల్ల ఎన్కకొస్తే బాగనే వుంటది! అనుకొని "సరే ! మంచిగనే వుంటది. పోదాం పట్నం" అంది భర్తతో. తర్వాత నిద్ర లేదు వాళ్ళకు.

అదే రాత్రి ఎల్లమ్మ సొట్టలు పోయిన రాతెండి గిన్నెలు, పళ్ళాలు, గ్లాసులు సంచిలో వేసి మూట కట్టింది. పాత ఈత చాప వుంటే మడతలు వేసి రెండు పాతబొంతలను దానికేసి తాడుతో బిగించింది.

"ఈ గుడిసెల వున్న సంసారం, సామాను గిదే గదా!" అని ఎల్లమ్మ గుడిసెంతా కలె జూసింది. ఓ మూల కుక్కి మంచం తప్ప ఇంకా ఆ గుడిసెలో ఏం లేవు. పొయ్యి దగ్గర మాత్రం ఇన్ని పొయిల కట్టెలు కన్పించాయి.

"గా పొయిల కట్టెలు కట్టనా? గక్కడ పట్నంల పొయిల కట్టెలు శాన పిరమట" అంది ఎల్లమ్మ పోచయ్య వైపు చూసి.

"గాటికి ముండ్లున్నయే - ఆ ముండ్ల నెక్కడ మోస్కపోతం ఒద్దులే" అని పోచయ్య భార్య కట్టిన రెండు మూటలు నెత్తుకొని బయటికి నడిచాడు.

చిన్నోడిని చంకలో వేసుకొని ఎడమచేత్తో పెద్దోడి చేతిని పట్టుకొని ఎల్లమ్మ పోచయ్య వెంట నడిచింది.

ఇంకా పూర్తిగా తెల్లవారలేదు. చీకట్లు అప్పుడప్పుడే విచ్చుకొంటున్నాయి.

ఇన్ని బియ్యముంటె ఎల్లమ్మ రాత్రి ఉడకేసింది. అన్నం ఒంపిన గంజి ఇన్ని ఉప్పురాళ్ళు వేసుకొని ముగ్గురూ అన్నం తిన్నారు.

"మబ్బులనే పోతె పట్నం జల్ది పోతం. పొద్దుపోతె మల్ల గక్కడ తిప్పలయితది" పోచయ్య రాత్రే చెప్పాడు.

ఆ రాత్రి తిన్నదే. పొద్దున కడుపులోకి ఏం లేదు.

"గిన్ని బియ్యం గింజలుండె గద - మూట కట్టినవా?" భార్య నడిగాడు పోచయ్య.

"ఆ కట్టిన తొందరగ నడువు" ఎల్లమ్మ కొడుకులతో గబగబ ముందుకు నడిచింది.

తెల్లవారక ముందే బస్సుస్టాండుకు చేరుకున్న వాళ్ళకు మధ్యాహ్నమైనా బస్సు దొరకలేదు. పట్నం పోయే బస్సులేవీ ఆగకుండా రయ్యిన వెళ్ళిపోతున్నాయి. వాటి నిండా జనమే! ఆఖరికి ఒక తెల్ల బస్సు ఆగింది. తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. పోచయ్య మూటలతో ఎల్లమ్మ పిల్లలతో పరిగెత్తారు.

"దొరా ! గీ బస్సు పట్నం పోతద?" అడిగాడు పోచయ్య.

"పట్నం పోవాల్నా" తలుపు కడ్డంగా నిల్చున్న కండక్టరు నవ్వాడు.

"గిది సూపర్ ఎక్స్‌ప్రెస్సు. టికెట్టు పైసలు డబల్ అయితయి. నీ దగ్గర పైసలున్నయా?" నవ్వాపకుండానే అడిగాడు కండక్టరు.

అతనితోపాటు డ్రైవరు, పాసెంజర్లు నవ్వారు.

"ఎంతయిదతి శార్జి దొరా!" అడిగాడు పోచయ్య దిగులుగా.

పొద్దుటి నుంచీ తిండిలేక వాళ్ళ కడుపులు మలమలమాడుతున్నాయి. నీళ్ళు తాగి కడుపులు నింపుకుంటున్నారు. చిన్నోడేమో ఎల్లమ్మ రొమ్ములను నిమిష నిమిషానికి రైకలోంచి బయటికి గుంజుతున్నాడు. రొమ్ములను చీకిచీకి ఆ పాలు సరిపోక ఏడుస్తూ తన చిన్న పిడికిళ్ళతో తల్లిని కొడ్తున్నాడు. ఆకలితో పెద్దోడు తోటకూర కాడలాగ అయిపోయాడు.

వాళ్ళవైపు చూసి కండక్టరు మళ్ళీ నవ్వాడు. బస్సు మెట్టు మీద అడుగేసిన పోచయ్య వైపు చూసి -

"ముందు నువ్వు కిందికి దిగురా!" అని కండక్టరు పోచయ్యను భుజం పట్టి కిందికి తోసేసాడు.

"గదేంది దొరా ! గీ బస్సు పట్నం పోదా?"

"మనిషికి నలభై అయితయి. ఆ నీ కొడుక్కు కూడా సగం టికట్టు" అన్నాడు కండక్టరు.

"గదేంది దొరా ! పట్నం టిక్కట్టు రెండు రూపాయలే గదా!"

"ఎన్నాళ్లకింది మాట మాట్లాడుతున్నవురా!" నవ్వాడు కండక్టరు మరింత హేళనగా.

బస్సులో వున్న వాళ్ళంతా అతనితో కలిసారు. పోచయ్య ముఖం చిన్నబోయింది. ఒకవైపు ఆకలి. ఇంకోవైపు ఏ బస్సూ ఆగడంలేదు. ఒక బస్సు ఆగితే బోలెడు ఛార్జీలు చెప్తున్నాడు. ఏం చెయ్యాలో పోచయ్యకు దిక్కు తోచలేదు.

"లారీలనైన పడిపోదాం" అంది ఎల్లమ్మ.

ఆగిన ప్రతి లారి దగ్గరకు పరిగెత్తి పోచయ్య ప్రాధేయపడ్డాడు. చివరకు ఒక లారీ డ్రైవరు ఒప్పుకొన్నాడు ముప్పై రూపాయలు అతని చేతిలో పెట్టి లారీ ఎక్కారు.

వాళ్ళు పట్నం చేరేసరికి అర్ధరాత్రయింది. ఆ రాత్రి రోడ్డు పక్కనే పొయ్యిపెట్టి ఎల్లమ్మ అన్నం వండింది. వెంట తెచ్చిన ఇంత పొడికారముంటె అది వేసుకొని అన్నం తిన్నారు.

రెండు రోజుల తర్వాత కూలిపని దొరికింది. మగాడికి నలభై ఆడదానికి ముప్పై ఇస్తామన్నారు. రోజుకు అంత డబ్బు విని ఎల్లమ్మ పోచయ్యలు ఆనందం పట్టలేకపోయారు. ఉండడానికి ఆ కాంప్లెక్సులోనే ఓ మూల దొరికింది. జీవితంలో కష్టాలన్నీపోయి మంచి రోజులు వచ్చాయనుకున్నారు వాళ్ళిద్దరు. దాంతో వాళ్ళ దినచర్యే మారిపోయింది.

పోచయ్య ఎల్లమ్మ - ఇద్దరూ పొద్దున పనిలోకి దిగుతారు. పొద్దున్నే లేవగానే ఎల్లమ్మ అన్నం కూరా వండుతుంది. వాళ్ళతోపాటు పెద్దోడు తింటాడు. చిన్నోడిని చూసుకుంటూ వుంటాడు. పొద్దున పాలిచ్చిన ఎల్లమ్మ మళ్ళా మధ్యలో వచ్చి చిన్నోడికి పాలిస్తుంది. మధ్యాహ్నం ఒక గంట అన్నాలకు వదుల్తారు. రోజంతా ఇటుకలు ఇసుక మోసి మోసి వాళ్ళ ఒళ్ళు హూనం అయిపోతున్నది. కాస్సేపు కాలు చేయి ఆగితే కంట్రాక్టరు బూతులు అరుస్తాడు. ఆగని మిషన్ లాగే వాళ్ళ పని సాగుతూనే వుంటుంది.

ఇంతలో వర్షాకాలం వచ్చింది. కాంప్లెక్సులో మూల కురువకుండా హాయిగానే వుంది. కాని విపరీతంగా దోమలు. దోమలు కుట్టికుట్టి పోచయ్య ఒళ్ళంతా పుండ్లతో నిండిపోయింది. గోకితే రక్తం వస్తుంది. ఎల్లమ్మను చలిజ్వరం పట్టుకుంది. డాక్టరు దగ్గరకు పోతే అరవై రూపాయల ఫీసు తీసుకొని చీటీ నిండా మందులు రాసిచ్చాడు. రెండు రోజుల కూలి డాక్టరుకు పోతే నాలుగు రోజుల కూలి మందులకు సరిపోయింది.

ఆ మందులకు ఎల్లమ్మ జ్వరమైతే తగ్గింది కాని ఒకటే నీరసం. నోరంతా చేదు. నోట్లోకి ముద్దు పోవడం లేదు. పనికి పోకున్నా మొగునికి కొడుక్కూ ఇంత ఉడకేసి పెడ్దామన్నా ఎల్లమ్మ లేవకుండా వుంది. పోచయ్య అన్నం కూరా వండి పెద్దోడికి పెట్టి తానూ తిని పనిలోకి పోతున్నాడు.

జ్వరంతో ఎల్లమ్మ రొమ్ములు ఎండిపోయాయి. ఇంతవరకు చిన్నోడికి ఎల్లమ్మ పాలు బొటాబొటీగా సరిపోయాయి. కాని ఇప్పుడు తిండిలేక ఆమె రొమ్ములు పేగుల్లాగా వేలాడబడ్డాయి. చిన్నోడు తల్లి రొమ్మును చేతితో లాగి నోట్లో పెట్టుకొని చీకిచీకి పాలు

రాకపోయేసరికి ఆకలితో ఏడ్పు లంకించుకున్నాడు. ఎంత ఊపినా లాలించినా వాడి ఏడ్పు ఆగడం లేదు. చిన్నోడు ఆకలి కోపంతో కొరికిన ఎల్లమ్మ రొమ్ములు గాయాలైనవి.

"కూలిపైసలు గిన్ని అడ్వాన్సుగ అడిగి పొద్దుగూకంక చిన్నోడికి గిన్నిపాలు కొనుక్కరా' ఎల్లమ్మ పోచయ్యకు చెప్పింది ఆరోజు.

పోచయ్య రావడానికి ఇంకా చాలాసేపవుతుంది. చిన్నోడి కూనిరాగం సాగుతూనే వుంది. నిస్సత్తువ, నిస్సహాయతలతో ఎల్లమ్మకూ ఏడ్పు వస్తున్నది. అప్పుడే పెద్దోడు వచ్చి "అమ్మా!" అని పిల్చాడు. దుఃఖంతో ఎల్లమ్మ వాడి మీద కసురుకుంది. అయినా పెద్దోడు జంకలేదు.

"అమ్మా! గణేశుడూ పాలు తాగుతుండటనే!" అన్నాడు.

"గణేశులను గా మొన్ననే గదరా ఉస్సేనుసాగరంలో పడేసింద్రు మల్లెక్కడి గణేశుడురా!" అడిగింది ఎల్లమ్మ.

"గా గణేశులు కాదే. గుడి కాడ గణేశుడు! అదరూ పాలుపట్టుకొని గణేశుడు కాడ నిలబడింద్రు" అన్నాడు పెద్దోడు.

చేతుల్లో పాలతో చాలామంది వరుసలో నిలబడి ఎల్లమ్మ మనస్సులో కన్పించారు.

పాలు ! ఎల్లమ్మ మనస్సు ఉప్పొంగింది.

"గక్కడ్కిపోతె గీనికి గిన్ని పాలు దొర్కుతయి!"

వెంటనే ఆలోచన వచ్చింది ఎల్లమ్మకు.

చిన్నోడిని చంకలో వేసుకొని ఎల్లమ్మ గుడివైపు పరిగెత్తింది. ఆమె వెంట రాతెండి గిన్నెతో పెద్దోడు పరిగెత్తాడు.

రంగురంగుల చీరెల్లో డ్రెస్సుల్లో ఆడామగా చిన్నా పెద్దా గ్లాసుల్లో చెంబుల్లో పాలు పట్టుకొని నిలబడి వున్నారు.

"ఈ భూమ్మీద పాపాలు పెరిగిపోతున్నాయి. అది చెప్పడానికే దేవుడు ఈ మహిమ చూపుతున్నాడు!" అంది ఒకావిడ. ఆమె పక్కనే జీన్స్‌ప్యాంటులో ఒక యువకుడు నిల్చున్నాడు పాలగ్లాసుతో.

"ఆంటీ ! ఈరోజు ఆఫీసుకు సెలవు పెట్టి ఈ వింత చూద్దామని వచ్చాను" అన్నాడు.

"వింత అంటావేమిటి బాబు! దేవుడు ప్రకటమై తన మహిమ చూపిస్తుంటే" ఆమె గొంతులో కోపం ధ్వనించింది.

"నిజమే ! పెరుగుతున్న అవినీతిని దేవుళ్ళు కూడా తట్టుకోలేకపోతున్నారు. సంభవామి యుగే యుగే అన్నాడు గదా ఆ పరమాత్ముడు."

చేతులెత్తి మొక్కాడు జీన్స్‌ప్యాంటు ముందు నిల్చున్నతడు.

అతన్ని చూసి జీన్స్‌ప్యాంటు యువకుడు ఏదో తప్పు చేసినవాడిలా రెండు చెంపలేసుకొని దండం పెట్టాడు.

పాలతో లైనుకట్టి నిలబడి వున్న వాళ్ళను చూసింది ఎల్లమ్మ.

"దొరా! గీనికి గిన్ని పాలు పోయింండ్రి దొరా ! గీడు ఆకల్తో ఏడుస్తుండు దొరా!" అని రాతెండి గిన్నెను చూపించింది.

"ఛీ! ఫో! ఇక్కడ కూడా ముష్టివాళ్ళు తయ్యారు. అసలు దేశం నుంచి బెగ్గర్సును వెళ్ళగొట్టాలి! వీళ్ళను తీసికెళ్ళి జెయిల్లో వేయాలి! వాళ్ళ వల్లనే ఫారెన్ టూరిస్టులు మన దేశానికి రావడం మానేశారు. ఇంతన్యూసెన్సు ఏ దేశంలో లేదు!"

"ఏంటి మీరు ఫారెన్ నుంచి వచ్చారా!" అడిగాడు జీన్స్ ప్యాంటు యువకుడు కుతూహలంగా.

"అవును. అమెరికా నుంచి విజిట్ కోసం వచ్చాను. అక్కడ కంప్యూటరు ఇంజనీయరుగా పని చేస్తున్నాను" గర్వంగా అన్నాడతడు.

"గిన్ని పాలు పోయింండ్రి దొర్సానీ! గీడు ఆకల్తో సచ్చిపోతుండు తల్లీ!" ఎల్లమ్మ గిన్నెను ఆడాళ్ళ ముందు చాపింది.

"పాలా ! ఈ పాలు దేవునికి ! నీవంటి ముష్టాళ్ళకు కాదు మోసుకొచ్చింది!" కోపంతో అంది పట్టుచీర జరీ అంచులు సవరించుకుంటు.

ఆమె కోపం పతివ్రత కోపంలా ఎదుటివాళ్ళను కాల్చేసేలాగుంది. ఆమె పక్కనే పంజాబీ డ్రెస్సుల్లో ఇద్దరమ్మాయిలున్నారు.

ఆ ఇద్దరమ్మాయిలు ఎల్లమ్మ మాటలను విననట్లే వాళ్ళ మాటల్లో మునిగిపోయి వున్నారు.

"నేను పార్వతికే పాలుతాపుతానే. అందరూ గణేశునికి శివునికే పాలు తాపుతున్నారు. ఇక్కడ కూడా పక్షపాతమేనా!" అంది ఒకమ్మాయి.

"అబ్బ ! ఇక్కడా నీ ఫెమినిజమేనా?" నవ్వింది ఫ్రెండు.

"లేకపోతే ఏమిటే ! దేవుడు మగాడే ఎందుక్కావాలి. ఆడది ఎందుక్కాకూడదు" నవ్వింది మొదటి అమ్మాయి.

"దొర్సానీ ! నీ బాంచను. గీనికి గిన్ని పాలు పోయింండ్రి తల్లీ!" ఎల్లమ్మ మళ్ళా వాళ్ళకు గిన్నె చూపించింది.

"ఛీ ! అందరూ మగదేవతలకే పాలు తాపుతున్నారు. నేను పార్వతికి పాలు తాపి మహిమ చూపిస్తానని వస్తే ఈ ముష్టిదాని గొడవేమిటే! పాలు ! పాలు! అని ప్రాణాలు తోడేస్తున్నది" విసుక్కుంది ఆ అమ్మాయి. ఇంతలో ఆ అమ్మాయికోటి తట్టింది. ఎల్లమ్మ వైపు చూసి –

"ఇదిగో అటు చూడు! అక్కడ బక్కెట్టుతో పాలు పెట్టుకొని కూర్చున్నాడు. అక్కడికెళ్ళి అతన్ని పాలు అడుగు" అని చేయెత్తి చూపుడువేలితో చూపించింది.

ఆ పిల్ల చూపించిన వైపు చూసి ఎల్లమ్మ గబగబా గిన్నెతో పరిగెత్తింది. ఆమె వెంట పెద్దోడు పరిగెత్తాడు.

"అయ్యా ! గిన్ని పాలు పోయండ్రి! గీనికి తాపిస్త" ప్రాధేయపడింది ఎల్లమ్మ.

"పాలా? గీ పాలధర ఎంతనో నీకెరుకేనా? ముప్పై రూపాయలకు లీటరు. గవి కూడా దొర్కుతలేవు. నీకేమైన సమజ్ వుందా? గిన్నె పట్టుకొని ముఫ్తికి బయలుదేరినౌ! పుణ్యానికి పాలు దొర్కుతయని వచ్చినవా?" కసిరాడు.

"అయ్యో దొరా! గీడు ఆకల్తో సస్తుండు. ఒక్క బొట్టు పాలు పోయిండ్రి. సాలు నీ కాలు మొక్కుత!" ఎల్లమ్మ అతని కాళ్ళు మొక్కబోయింది.

అతడు దూరం జరిగాడు.

"ఎక్కడెక్కడోళ్ళో వచ్చి ముట్టుకుంటె పాలు మైలపడ్తాయి. ఈ పాలను దేవుని కెట్లా తాపుతారు! ఫో! పాడుముండా ! ఇక్కన్నుంచి ఫో!" పక్కనున్న కట్టెను చేతిలోకి తీసుకున్నాడతడు.

ఆ తిట్లు వినేసరికి ఎల్లమ్మ నిశ్చేష్టురాలయింది. ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఆమె తన ఊరిలో ఒకరికి పెట్టిందే కాని ఎవరి ముందు చేయి చాచింది కాదు. ఎవరినీ తిట్టింది కాదు, తిట్లుపడింది కాదు.

"గింతమంది చేతుల్లో పాలున్నయి. ఎవరూ గిన్ని పాలు పోస్తలేరు. పెద్దోని తర్వాత పుట్టిన ఇద్దరు పోరలు జరంతో దవాఖానకు తీస్కపోయేటాల్లకే సచ్చిపోయిండ్రు. గీడు ఆకల్తో సచ్చిపోతడే యేందో" అనుకుంటున్న ఎల్లమ్మ కళ్ళవెంట నీళ్ళు వరదలు కట్టాయి. చిన్నోడిని ఒడిలో వేసుకొని అక్కడే రోడ్డు పక్కగా కూలబడింది. పక్కకు చూస్తే పెద్దోడు లేడు!

"ఒరే పెద్దోడా! గింతల్నె ఎక్కడ మాయమైనవురా!" ఎల్లమ్మ చూపులు అటూ యిటూ వెతికాయి.

రాతెండి గిన్నె నిండా పాలు పట్టుకొని పాలు తొణకకుండా మెల్లగా నడిచి వస్తూ పెద్దోడు కనిపించాడు.

"పాలా! గవెక్కడివిరా" సంతోషంగా అడిగింది ఎల్లమ్మ.

"అమ్మా ! గుడి ఎన్కాల శాన పాలున్నయే. కాలువల పారుతున్నయి" పెద్దోడికి సంతోషం ఉప్పొంగిపోతున్నది.

"ఎక్కడరా? పాలు ! పద నన్ను తీస్కపో" అని ఎల్లమ్మ లేచింది.

పెద్దోడు ముందు పరిగెత్తాడు. వాడి వెనుక చిన్నోడిని ఎత్తుకొని ఎల్లమ్మ పరిగెత్తింది. గుడి వెనుక ఎవరూ లేరు. గర్భగుడి నుంచి వచ్చే కాలువలో పాలు ప్రవహిస్తూ పోతున్నాయి.

"నిజంగనే గివన్నీ పాలే!" అరిచింది ఎల్లమ్మ.

"గీ పాలన్నీ నా కొడుక్కు తాపుత" సంతోషం ముంచెత్తింది ఎల్లమ్మను.

"గీ పాలన్నీ తాగురా!" ఎల్లమ్మ చిన్నోడివైపు చూసింది. చిన్నోడు రెప్ప వేయకుండా తల్లి వైపు చూస్తున్నాడు. ఎల్లమ్మ వాన్ని కుదిపింది.

"తాగరా!" అంది చేతిలోని గిన్నెను పైకెత్తి. కట్టె లాగా కదలలేదు వాడు!

- 'కదంబం' రచయిత్రుల కథల సంకలనం 1996
సఖ్య సాహితి ప్రచురణలో ప్రచురితమైనది